

Januari 2020

Toelichting op het Reglement RTGS/uitvoeringsregels

Nascholingsactiviteiten

Nascholing is in principe de verantwoordelijkheid van de tolk zelf. H/zij moet beschikken over de juiste kennis en vaardigheden om het beroep goed uit te oefenen. Men kan veel activiteiten bedenken die een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de uitoefening van het beroep Tolk Gebarentaal of schrijftolk. Het RTGS-register is een kwaliteitsregister dat nascholing voor een aantal competenties verplicht stelt, te weten: taal- en tolkvaardigheden, attitude en kennis van doelgroepen. Dat betekent dus dat niet alle activiteiten in aanmerking komen voor nascholingspunten voor het register RTGS. Niet in aanmerking komen bijvoorbeeld nascholingen die gericht zijn op competenties die nodig zijn om in het algemeen het beroep te kunnen uitoefenen, zoals kennis op het gebied van ZZP. Ook activiteiten gericht op alleen achtergrondkennis over verschillende onderwerpen komen niet in aanmerking voor nascholingspunten. Criteria voor een nascholingsactiviteit zijn vastgelegd in het Reglement van de Stichting Register Tolken Gebarentaal en Schrijftolken (Stichting RTGS)

Welke activiteiten komen in aanmerking voor nascholingspunten?

Nascholing is bedoeld als deskundigheidsbevordering en moet zich dan ook altijd richten op het verbeteren, verdiepen en/of verbreden van competenties die noodzakelijk zijn om goed als tolk te kunnen functioneren.

Het uitgangsniveau van een nascholingsactiviteit moet overeenkomen met de eindtermen van de HU-IGT&D opleiding BA Tolk Gebarentaal en AD Schrijftolk (2012/2013), (met uitzondering van gesproken vreemde talen, waarvoor HAVO (B1) het uitgangsniveau moet zijn).

De activiteit moet vallen binnen een van de drie volgende beroepsgerelateerde competenties:

1. Taal- en tolkvaardigheden
2. Attitude
3. Kennis van de doelgroepen

1a. Taal- en tolkvaardigheden tolken NGT

De activiteit vergroot, verdiept en/of verbreedt kennis van en vaardigheid in de volgende domeinen:

Lexicon en grammatica van de Nederlandse Gebarentaal

Lexicon en grammatica van het Nederlands

Verschillende vormen van NmG

Deze nascholingsactiviteiten moeten een taalkundige insteek hebben.

Activiteiten gericht op kennisoverdracht rond bepaalde onderwerpen, moeten ook gericht zijn op training van NGT-vaardigheden.

Onder NGT wordt ook verstaan tactiele communicatie die door doofblinde mensen worden gebruikt.

Lexicon en grammatica van andere gesproken talen

Januari 2020

Bij andere dan talen dan de primaire gesproken werkta(a)l(en) moet het niveau boven B1 van het ERK liggen. Dat is dus boven het eindniveau HAVO vreemde talen. Bijvoorbeeld een basiscursus Arabisch komt niet in aanmerking voor nascholingspunten.

NGT en Nederlands worden beschouwd als de belangrijkste werktalen en daarom zijn punten voor deze categorie ook vooral daarvoor bedoeld. Voor andere gesproken of gebarentalen kunnen per nascholingsperiode maximaal 10 uur aan punten behaald worden.

Lexicon en grammatica van andere gebarentalen

Het leren van een andere gebarentaal heeft een positieve invloed op de vaardigheden in NGT en daarom worden voor deze activiteiten ook beneden B2 niveau nascholingspunten toegekend voor alleen het aanleren van vaardigheden in die gebarentaal.

Tolkvaardigheden en tolktechnieken

Tolkvaardigheden tussen Nederlands en NGT/NmG

Tolkvaardigheden tussen NGT/NmG en een derde taal

Binnen TTV (Taal- en tolkvaardigheden) geldt een maximale puntentoekenning van 1 punt per 4 jaar voor het leren van 'vreemde talen'.

1b. Taal- en tolkvaardigheden schrijftolken

De activiteit vergroot, verdiept en/of verbreedt kennis van en vaardigheid in de volgende domeinen:

Lexicon en grammatica van het Nederlands

Basisvaardigheden in NmG voor schrijftolken die niet de opleiding AD Schrijftolken hebben gevolgd

Deze nascholingsactiviteiten moeten een taalkundige insteek hebben.

Activiteiten gericht op kennisoverdracht rond bepaalde onderwerpen, moeten ook gericht zijn op training van NGT-vaardigheden.

Onder NGT wordt ook verstaan tactiele communicatie die door doofblinde mensen worden gebruikt.

Lexicon en grammatica van andere gesproken talen

Bij andere dan talen dan de primaire gesproken werkta(a)l(en) moet het niveau boven B1 van het ERK liggen. Dat is dus boven het eindniveau HAVO vreemde talen. Bijvoorbeeld een basiscursus Arabisch komt niet in aanmerking voor nascholingspunten.

Schrijftolkvaardigheden en schrijftolktechnieken

Schrijftolkvaardigheden voor andere gesproken talen dan het Nederlands

Het omzetten van gesproken Nederlands in geschreven Nederlands d.m.v. een Veyboard

Binnen TTV (Taal- en tolkvaardigheden) geldt een maximale puntentoekenning van 1 punt per 4 jaar voor het leren van 'vreemde talen'.

2. Attitude

Binnen deze categorie vallen die activiteiten die betrekking hebben op (zelf)reflectie en verbetering van communicatieve vaardigheden die bijdragen aan de kwaliteit, de houding en het gedrag van de

tolk ten aanzien van personen die bij het tolkproces/tolksituatie betrokken zijn. Intervisie is een belangrijke nascholingsactiviteit in deze categorie.

Nascholingsactiviteiten die aangeboden worden in de categorie Attitude dienen verder aan (een van) de onderstaande voorwaarden te voldoen:

- De activiteit heeft betrekking op (zelf)reflectie van de tolk.
- De activiteit heeft betrekking op het verbeteren van interactieve vaardigheden van de tolk. Deze vaardigheden dienen betrekking te hebben op het tolkproces/situatie. Dus activiteiten gericht op interactieve vaardigheden in het algemeen om als mens beter te functioneren komen niet in aanmerking voor nascholingspunten. Er moet een duidelijke relatie met het beroep tolk zijn.
- De activiteit heeft betrekking op het verbeteren van de houding van de tolk in het tolkproces/de tolksituatie. Dit betreft alleen activiteiten die gericht zijn op het beroep van de tolk.
- De activiteit heeft betrekking op het gedrag van de tolk in het tolkproces in de tolksituatie.
- De activiteit heeft betrekking op het functioneren van de tolk als dienstverlener aan de dovengemeenschap.

Categorie 2 heeft betrekking op 'attitude' - de houding en het gedrag van de tolk in de tolksituatie. Hiermee wordt uitdrukkelijk NIET bedoeld de fysieke houding van de tolk of het verbeteren hiervan. Nascholingen in deze categorie moeten gericht zijn op het beroep 'tolk', zie hiervoor artikel 13.2 van het reglement: *Niet in aanmerking komen nascholingen die niet gericht zijn op het functioneren als tolk maar die te beschouwen zijn als competenties die nodig zijn om in het algemeen een beroep te kunnen uitoefenen.*

3. Doelgroepen

Nascholingsactiviteiten die aangeboden worden in de categorie Doelgroepen dienen aan (een van) de onderstaande voorwaarden te voldoen:

De activiteit vergroot, verdiept en/of verbreedt de kennis van:

- verschillende doelgroepen van de dovengemeenschap in brede zin, te weten: pre-linguaal doven, plots- en laatdoven, slechthorenden, één-oor-horenden en mensen met doofblindheid.
- belangrijke instanties en personen in (de geschiedenis van) de dovengemeenschap
- ontwikkelingen in de Nederlandse dovenwereld, incl. bijzonder onderwijs en overige instellingen.
- dovencultuur en de positie van de dovengemeenschap als minderheid in Nederland.

Nascholingen die betrekking hebben op tolken in specifieke settings (bijvoorbeeld: GGZ, justitie, kerk, etc.) vallen niet onder de categorie doelgroepen, maar worden erkend in zoverre ze onder de categorieën 1 (Taal- en tolkvaardigheden) of 2 (Attitude) vallen.

Uitvoeringsregels

Hoewel het Reglement RTGS de basis is voor het accrediteren van de nascholingen, is er soms behoefte aan aanvullende informatie over aantal aanscherpingen en/of verduidelijkingen voor het accorderen van verschillende nascholingsactiviteiten, dan wel het toekennen van nascholingspunten.

A. Nascholingen algemeen

1. De nascholingsactiviteiten moeten begeleid worden door een docent/trainer/cursusleider met bewezen expertise. Dit moet blijken uit een CV.
2. Een nascholingsactiviteit kan bestaan uit meerdere bijeenkomsten. Om voor punten in aanmerking te komen moet dan 80% van de bijeenkomsten gevolgd zijn. Als een nascholing bestaat uit verschillende onderdelen met meerdere bijeenkomsten, dient elk onderdeel apart aangevraagd te worden.
3. Nascholingspunten zijn gekoppeld aan contacturen. Uit het programma moet het aantal uren blijken. Huiswerk of zelfstudie komt niet in aanmerking voor nascholingspunten, evenals pauzes en borrels als afsluiting van de activiteit.
4. Nascholingspunten worden alleen toegekend aan deelnemers van de erkende nascholing, niet aan organisatoren of begeleiders van de desbetreffende activiteit.
5. Vervolgtrainingen - instapniveau:
Toelating van deelnemers aan een nascholing wordt overgelaten aan de docent en/of aanbieder van de nascholing. Deze deelnemer die meteen kan instappen op niveau 2 krijgt dan wel alleen punten voor de training op niveau 2 en niet voor de training op niveau 1 die hij/zij niet hoefde te volgen.
6. Voor bijeenkomsten zoals EFSLI en ECOS wordt geen standaard verdeling gehanteerd. Dit is niet in lijn met het Reglement. De huidige werkwijze, beoordeling en puntentoekening per gevolgde workshop, blijft gehandhaafd.
7. Webinars:
Voor het volgen van nascholingen via webinars worden punten toegekend. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de volgende punten:
 - er moet sprake zijn van interactie
 - er moeten evaluatieformulieren worden ingevuld na afloop.
8. Dit geldt voor webinars die achteraf worden bekeken, mits ook daarbij deelnemers die onverhoopt niet live kunnen deelnemen en na het beluisteren van de opname nog met vragen blijven zitten, deze via de mail kunnen stellen. Deze zullen naderhand door de docent beantwoord kunnen worden.
9. CV's van docenten zijn verplicht bij het aanbieden van nascholingen; als beoordelaar kan hier extra naar worden gevraagd en bekeken of de informatie klopt bij de aangeboden nascholing.

10. Nascholingspunten, afhandeling

Na afloop van de nascholingsperiode wordt de tolk gemaild als het totaal aan punten niet is behaald of als er punten ontbreken in bepaalde categorieën. De nascholingsperiode kan worden verlengd op verzoek van tolk via e-mail naar de directeur met daarin opgave van redenen en benodigde tijdsduur. De nieuwe periode wordt toegekend onder aftrek van het verleende uitstel.

11. Trainerswisselingen: Het komt voor dat aanbieders andere trainers inzetten dan in eerste instantie aangevraagd was. De directeur zal deze zelf afhandelen.

B. Doelgroepen

12. Doelgroeppunten bij dove trainers:

Een dove trainer betekent niet automatisch dat er doelgroeppunten worden toegekend. De dove trainer kan duidelijk maken hoe hij/zij wil dat er getolkt wordt, maar dit is persoonlijk. Bepalend is de inhoud van de workshop.

13. De categorie Doelgroepen is, zoals opgenomen in het Reglement onder punt 14.3, in 2018 verruimd. De verslagen van deelname aan activiteiten moeten voldoen aan bepaalde criteria. Deze zijn gepubliceerd op de website.

14. Doelgroeppunten kunnen ook worden behaald met activiteiten/ervaringen in het buitenland.

15. Regelmatig worden nascholingen aangeboden waarin dove personen hun verhaal vertellen. Deze worden alleen goedgekeurd als dit wezenlijk te maken heeft met hun ervaringen als doof persoon. Verhalen die alleen betrekking hebben op hun beroep/professie, bv het opzetten van ondernemingen vallen niet onder de doelgroepcategorie. Een en ander moet blijken uit de inhoudelijke omschrijving van de nascholing.

C. Overige

16. Op dit moment is onze regeling voor tolken die een tweede diploma (dus een bachelor degree of schrijftolk certificaat) behalen als volgt:

Als de opleiding succesvol is afgerond, zal de nascholingsperiode meteen worden verlengd met 4 jaar.

In deze periode moeten door combitolken 9 punten worden behaald. De al behaalde nascholingspunten blijven staan en tellen dus gewoon mee.

Het volgen van de opleiding zonder dat deze wordt afgesloten met een voldoende, geeft dus geen recht op punten.